

انتخاب الکترود های روپوشدار در

جوشکاری الکترود دستی

سیروس یحیی پور:

ASNT Level III

ASME Authorized Inspector

International Welding Engineer (IWE)

عوامل مهم در انتخابات صحیح الکترود جوشکاری قوسی

جوشکاری قوسی - الکتریکی دستی (جوش برق) با الکترودهای روپوشدار در میان فرآیندهای جوشکاری در بسیاری از نقاط جهان از جمله کشور ما یکی از متداول ترین روشها برای اتصال و پیوند قطعات فولادی به یکدیگر محسوب می‌شود. الکترود یکی از اجزاء اصلی و ضروری این فرآیند است. در این مقاله پدیده‌هایی که در تعیین نوع و مشخصات الکترود نقش اساسی دارند، باختصار مورد بررسی قرار گرفته‌اند. جهت سهولت کار و دقت در بررسی، پدیده‌ها بصورت جداگانه و بدون ارتباط با یکدیگر تشریح شده‌اند، در حالیکه در کار زنده و واقعی این عوامل بر یکدیگر موثر هستند و انتخاب نهائی با در نظر گرفتن مجموع شرایط و به گزینی آنها ممکن می‌گردد.

۱- خواص مکانیکی و ترکیب شیمیائی فولاد

فولادها به آلیاژهایی از آهن و کربن اطلاق می‌شوند که اغلب یک یا چند عنصر برای ایجاد خواص مطلوب به آنها اضافه می‌گردد. بر مبنای طیف وسیع ترکیب شیمیائی و خواص مکانیکی فولادها، انواع مختلفی دارند و به روش‌های متعددی بر اساس ترکیب شیمیائی، خواص مکانیکی، نوع عملیات حرارتی، سهولت ماشینکاری، قابلیت شکل‌پذیری و غیره تقسیم می‌شوند. بحث در مورد خواص، کاربرد و روش‌های مختلف تقسیم‌بندی فولادها موضوع مفصلی است که می‌تواند موضوع چندین کتاب باشد. در اینجا برای سهولت کار تقسیم‌بندی کلاسیک فولادهای ساده کربنی، کم آلیاژ و آلیاژی به عنوان یکی از مناسب‌ترین تقسیم‌بندی‌ها، انتخاب گشته است.

۱- خواص مکانیکی و ترکیب شیمیائی فولاد

اصطلاح فولادهای کربنی یا فولادهای ساده کربنی به گروهی از فولادها اطلاق می‌شود که کربن بیش از هر عنصر دیگری، خواص آن را مشخص می‌کند. این دسته خود به فولادهای کم کربن با حداکثر ۱۵٪ - ۳٪ کربن، فولادهای با کربن جزیی با ۲۹٪ - ۱۵٪ کربن، فولادهای کربن متوسط با ۵۹٪ - ۳٪ کربن و فولادهای پر کربن تقسیم می‌شوند.

الکترودهای ردیف E60XX برای جوشکاری فولادهای کم کربن و کربن جزیی (فولادهای ساختمانی) بشرطی که فلز جوش مقاومت مکانیکی لازم را داشته باشد، مناسب هستند. در این گروه الکترودهای کم هیدروژن وجود ندارد و برای فولادهای با مقاومت کششی بیش از 50 Kg / mm² توصیه نمی‌شوند.

۱- خواص مکانیکی و ترکیب شیمیائی فولاد

الکترودهای رد_{۵۵} (E7018,E7016, E7015) بعلت ایجاد فلز جوش با هیدروژن کم در مقابل ترکهای سرد و گرم مقاوم هستند و استحکام ضربهای خوبی در درجات حرارت پائین دارند. این الکترودها برای جوشکاری فولادهای ساختمانی منگنزدار، مخازن تحت فشار و فولادهای با مقاومت کششی ۴۵ تا ۵۴ کیلوگرم بر میلی متر مربع مناسبند. در مواردی که خطر ترک برداشتن وجود نداشته باشد از انواع الکترودهای E7024,E7014 که روپوش روتیلی - بازی دارند نیز می‌توان استفاده کرد.

۱- خواص مکانیکی و ترکیب شیمیائی فولاد

فولادهای کم آلیاژ فولادهای هستند که درصد کل عناصر آلیاژی آنها معمولاً "از حدود ۵٪ تجاوز نمی‌کند. خواص مکانیکی این فولادها علاوه بر ترکیب شیمیائی بنحو چشمگیری متأثر از نوع عملیات حرارتی است. مشکل اصلی در جوشکاری این فولادها، بخصوص کم آلیاژ استحکام بالا، سخت شدن و ترک برداشتن جوش و ناحیه تحت تاثیر حرارت آن است. عنوان یک قاعده کلی در جوشکاری فولادهای کم آلیاژ فقط باقیستی از الکترودهای کم هیدروژن استفاده کرد. اما در انتخاب الکترود، تطبیق دقیق خواص الکترود با فولاد پایه بسیار اهمیت دارد.

۱- خواص مکانیکی و ترکیب شیمیائی فولاد

فولاد آلیاژی به فولادی گفته می‌شود که میزان عناصر آلیاژی آن بیش از ۵٪ باشد. در انتخاب الکترود برای فولادهای آلیاژی معمولاً^ا تطابق خواص مکانیکی به تنها^ی کمتر اهمیت دارد. چون اصولاً مزیت این فولادها، داشتن خواص خوب مکانیکی همراه با خواص ویژه کاربردی است، در انتخاب الکترود علاوه بر مشخصات مکانیکی، خواص ویژه کاربردی آنها نظیر مقاومت به اکسیداسیون و خزش در دماهای بالا، مقاومت به خوردگی، مقاومت به ضربه در دماهای پائین و غیره، نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

۲ - وضعیت جوشکاری Welding Position

بهترین حالت برای انجام جوشکاری، حالت تخت (FLAT) است. در این حالت جوشکار با کمی مهارت، هم می‌تواند جوش با کیفیت خوب دست یابد.

جوشکاری در حالت تخت با سرعت زیادتری صورت می‌گیرد و احتمال پیچیدگی Distortion سازه جوش شده کاهش می‌یابد.

جوشکاری در حالت قائم، افقی و بالای سر نسبت به حالت تخت مشکل‌تر است و نیاز به مهارت بیشتری دارد. امکان استفاده از انواع الکترودها نیز محدود می‌گردد. بعنوان مثال، بسیاری از الکترودهای روپوش قلیایی راندمان بالا (E7048, E7028) فقط برای حالت تخت طراحی می‌شوند.

۳- طرح درز اتصال (Joint Design)

در جوشکاری فولادهای ساختمانی و نرم مهمترین عوامل در انتخاب الکترود وضعیت جوشکاری و طرح درز اتصال هستند. در واقع این دو عامل عموماً بقیه عوامل را تحت تأثیر قرار می‌دهند و نقش تعیین کننده‌ای دارند. مثلاً اگر اجزا به صورت ساده Square و بدون فاصله GAP کنار هم قرار گیرند باقیستی از الکترودهای پر نفوذ سلولزی EXX10 یا EXX11 استفاده کرد. برای جوش فلزات نازک با درزهای اتصال با فاصله بیش از حد باز الکترودهای روپیلی یا EXX14 یا EXX13 نرم نظیر روپیلی- بازی با نفوذ متوسط و قوس نرم مناسبند.

۳- طرح درز اتصال (Joint Design)

در صورتیکه درز اتصال تحت نیروهای متناوب یا ضربهای قرار داشته باشد، بهترین الکترود، الکترودهای روپوش قلیایی از نوع کم هیدروژن EXX16 یا EXX18 هستند.

در مواردی نظیر جوش لوله که جوشکاری از یک طرف درز اتصال صورت می‌گیرد، پاس اول را بایستی با الکترود پر نفوذ سلولزی جوش کرد. هر چند الکترودهای روپوشی نیز گاهی اوقات در چنین مواردی بکار می‌روند.

٤- جریان الکتریکی

الکترودها اغلب برای جریان AC یا DC+ و یا مجموعه‌ای از آنها طراحی می‌شوند. اما فقط در صورت استفاده از قطب مناسب بازدهی خوب خواهند داشت. قطب نامناسب علاوه بر کاهش بازدهی و کیفیت جوش، بکارگیری الکترود را سخت می‌کند و جوش از ظاهر خوبی برخوردار نخواهد شد. توصیه می‌شود که همواره قطب و نوع جریان الکتریکی پیشنهادی کارخانه سازنده رعایت گردد.

۵- ضخامت و طرح قطعه کار

قطعات سنگین و ضخیم با طرح‌های پیچیده عموماً دچار مشکل ترک برداشتن جوش یا ناحیه مجاور آن هستند. پیش گرمايش فولاد قبل از جوشکاری، انتخاب الکترودهای کم هیدروژن که بنحو مناسبی خشک شده باشند و تنفس‌داشی پس از جوشکاری احتمال ایجاد اینگونه عیوب را کاهش می‌دهد. در جوشکاری قطعات ضخیم بهتر است که از بزرگترین قطر الکترود استفاده شود.

ورق‌های نازک بخصوص در ابعاد طولانی با خطر جدی پیچیدگی روبرو هستند. استفاده از الکترودهای نازک و تدبیری جهت ثابت نگهداشتن ورق‌ها یا خنک کردن سریع آنها می‌تواند موثر واقع شود.

۶- شرایط بھره برداری

درجات حرارت پائین یا دماهای بالا همراه با نیروهای متناوب، دقیق و توجه زیادی را در انتخاب الکترود ایجاد می‌کند. در چنین مواردی بعنوان یک دستور کلی فقط باید از الکترودهای کم هیدروژن استفاده کرد.

۷- بازدهی و کاربرد پذیری Use Ability الکترود

راحتی کاربرد الکترود توسط جوشکار در بسیاری از موارد عوامل دیگر را "کاملاً" تحت تاثیر قرار میدهد. راحت‌ترین الکترودها از زاویه قضاوت جوشکاران ساختمانی الکترودهای روتیلی EXX12 یا EXX13 هستند. این الکترودها قوس آرام و یکنواخت با پاشش کم دارند. جوش آنها ظاهری ظریف و یکنواخت دارد و بدون بریدگی کnar جوش UNDERCUT است.

۷- بازدهی و کاربردپذیری Use Ability الکترود

الکترودهای سلولزی قوس نافذ، پاشش زیاد، ظاهر جوش خشن و ناهموار دارند. کار کردن با این الکترودها در مقایسه با دیگر انواع، به مهارت بیشتری نیاز دارد. اما در مواردیکه فقط به یک طرف درز اتصال در دسترس باشد، برای حصول به نفوذ کامل بهترین بازدهی را دارد و کاربرد آنها در چنین مواردی راحت‌تر است.

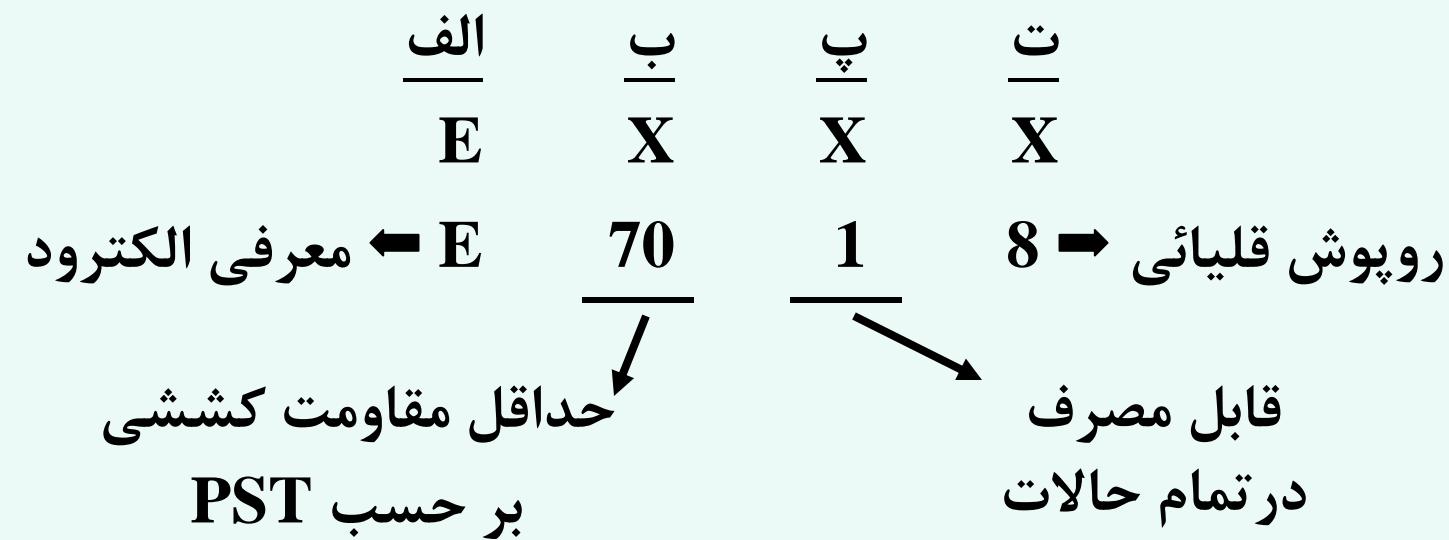
در وضعیت تخت یا کارهای تکراری و تولیدی الکترودهای با بازدهی زیاد EXX24 یا EXX27 کمترین هزینه، بیشترین سرعت و حداقل پیچیدگی Distortion را دارند.

منابع

Pocket Welding Guide	(Hobart Brother's Co.)	(1)
Bohler welding guide	(Bohler)	(2)
Welding Hand Book	(Kobe Steel LTD.)	(3)
ESAB Welding Hand Book	(ESAB)	(4)
(جامعه ریخته گران ایران) (شرکت آما)	جوشکاری فولادها "دکتر کوکبی" راهنمای الکترود آما	(5) (6)
The Procedure Hand Book of ARC Welding	(Lincoln Co.)	(7)
Welding Hand Book	(Lincoln Co.)	(8)
Welding: Skills and Technology	(Dive Smith)	(9)

شناصایی الکترودها بر اساس استاندارد انجمن جوشکاری آمریکا (AWS)

استاندارد الکترودهای فولاد نرم AWS A5.1: در این استاندارد جهت شناصایی الکترودها از یک سیستم مبتنی بر اعداد و حروف استفاده می‌شود.

شناصایی الکترودها بر اساس استاندارد انجمن جوشکاری آمریکا (AWS)

الف) حرف E بیانگر الکترود است.

ب) دو یا سه سمت چپ

E 60 XX

- 60000 پوند بر اینچ مربع مقاومت کششی

E 70 XX

- 70000 پوند بر اینچ مربع مقاومت کششی

E 120 XX

- 120000 پوند بر اینچ مربع مقاومت کششی

(پ)

E XX 1X

- عدد ۱ امکان استفاده در تمام حالات (افقی، تخت، قایم، بالای سر)

E XX 2X

- عدد ۲ فقط برای استفاده در حالات افقی و تخت

E XX 3X

- عدد ۳ فقط برای استفاده در حالات افقی

ت) آخرین عدد سمت راست معرف نوع روپوش و جریان برق مورد استفاده است.

الکترود	نوع روپوش	جریان و قطب الکتریکی	قدرت نفوذ	سلامت جوش
E XX XO	سلولزی با سدیم سیلیکات یا اکسید آهن	DC+	زیاد	خوب
E XX X1	سلولزی با پتاسیم سیلیکات	AC یا DC+	زیاد	خوب
E XX X2	روتیلی با سدیم سیلیکات	AC یا DC-	کم	تک پاس خوب
E XX X3	روتیلی با پتاسیم سیلیکات	AC یا DC	کم	خوب
E XX X4	روتیلی با پودر آهن	AC یا DC	متوسط	خوب
E XX X5	آهکی با سیلیکات سدیم، کم هیدروژن	DC+	خوب	خوب
E XX X6	آهگی با سیلیکات پتاسیم، کم هیدروژن	AC یا DC+	خوب	عالی
E XX X7	اکسید آهن، پودر آهن	AC یا DC		خوب
E XX X8	آهکی با پودر آهن	AC یا DC+	خوب	عالی

مطابقت تقریبی الکترودهای فولاد نرم و ساختمانی

AWS آمریکایی	DIN 1913 آلمانی	JIS ژاپنی	BS 639 انگلیسی	آما AMMA	بهler BOHLER	لینکلن LINCOLN	کوبه KOBE	اساب ESAB	نمونه‌هایی موارد کاربرد
E 6010	E 43 32 C4			پ ۱۰۳۴	FOX	FLEET WEID 5P FLEET WELD 5P+	KOBE 6010	PIPEWELD 6010	فولاد ساختمانی و مخازن تحت فشار با مقاومت کششی تا ۵۰Kg/mm2 و پاس اول API 5L جوش لوله‌های X 42 / 52 / 60 / 65
E 6011	E 43 43 C4	D 4311				FLEET WELD 35 FLEET WELD 35 LSFLEET WELD 180	HC 24 Kobe 6011	OK 22.65	E 6010 شیشه
E 6012	E 43 22 (c) 3	D 4313	E 43 22 R 12		FOX MSU FOX UNA	FLEET WELD 7	TB - 62		فولاد ساختمانی معمولی ورق‌های نازک و درز جوشهای با فاصله زیاد
E 6013	E 43 21 R (c) 6	D 4313	E 42 53 RR 22	۱۴۰، ۱۴۲، ۱۸۰، ۱۳۱۵، ۱۴۰۰، ۱۴۰۰، ۱۵۳۷	FOX OHV FOX SUM FOX DBK FOX KE	FLEET WELD 37 FLEET WELD 57	TB-24 TB-24 B 33 , RB-26 RB	OK 43.32 OK 46.00 OK 50.10 OK 50.40	فولاد ساختمانی و مخازن تحت فشار با مقاومت کششی تا ۵۰ Kg/mm2 روکش الکترود نرم و ضربه پذیر بوده و حمل و نقل آن آسان می‌باشد.
E 7010-A1	E 51 43 C4			ن ۱۷۰۷				PIPE WELD 85	مناسب برای فولاد با مقاومت کششی بیش از ۵۰Kg/mm2 و پاس پرکن API 5L X 52 / 60
E 7016	E 43 43 B10	D 4316	E 43 43 B26 (H)		FOX EV 47FOX EVSUPRA		LB-26,LB-47 LB-52,LB-52 LB-52A,LB-57 LBM-52,LB-52 ULZERODE 52	OK 53.04	مناسب برای فولادهای با مقاومت کششی بیش از ۵۰Kg/mm2 که در کتری‌سازی، مخازن تحت فشار، پل‌سازی و غیره بکار می‌روند. ST 45 / ST 52 / و ST52.2 / ST60 / فولادهای ریخته‌گری
E 7018	E 51 54 B10	D 5016	E 51 54 B26 (H)	ف ۱۲۳۰	FOX EV 50 FOX EV 50 AFOX EV 55 FOX KDE	JET WELD LH 70 JET WELD LH 37 JET LH 78 MR	LB-52.18 KOST ARC 7018 LTD-52A	OK 48.00 OK 48.08 OK 48.15	مناسب برای فولادهای دانه ریز مقاوم و در مواردی که جوش تخت ضربه و بارهای ستگین قرار دارد، الکترود حتماً باید خشک مصرف شود.

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
شمش (میله توپر)	فولاد کربنی	A3-64	-	E6012-E6013 E7014-E7024	E70S-3,E70S-6
شمش (میله توپر)	فولاد کربنی	A3-64	-	شبیه موارد فوق	شبیه موارد فوق
فولاد ریختگری	فولاد کربنی	A27-71	(همه) ALL	E7016-E7018	E70S-3,E70S-6
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A36-70a	-	E6012-E6013- E7014 E7024-E7018	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A53-71a	S,E,F	E6010-E6011	E70S-3,E70S-6
Rein Forcing	فولاد کربنی	A105-71	-	E7016-E7018	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A105-71	-	E6010-E6011	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A105-71	A,B,C	E6010-E6011 E7018	E70S-3,E70S-6
تسممه	فولاد کربنی	A109-65	2,3,4,5	E6012-E6013 E7014-E7024	E70S-3,E70S-6

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A113-70a	-	E5012-E6013 - E7014 E7018-E7024	-
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A131-71a	-	E5012-E6013 - E7014 E7018-E7024	-
لوله	فولاد کربنی	A134-71	-	E6010-E6011	E70S-1B, E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A135-69	-	E6010-E6011	E70S-1B, E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A134-71	(همه) ALL	E6010-E6011	E70S-1B, E70S-6
فولاد ریختگری فولاد ریختگری فولاد ریختگری	فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ فولاد آلیاژی	A148-71	80-40,80-50,90- 60,105-85, 120-95,150- 125,175-125	E9018-M E12018-M (LH4130)	

ASTM راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	فولاد کربنی	A155-71	C45,C50,C55 KC55,KC60, KCF55,KCF60	E6010-E6011	E70S-1B,E70S-6
لوله	فولاد کربنی		KC65,KC70, KCF65,KC70, CMSH70	E7018	E70S-1B,E70S-6
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی		CM65,CM70	E7018-A1	E70S-18
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی		CM75,CMS75 CMSH80	E1001B-D2	
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی		1/2 Cr,1Cr, 1 1/4 Cr	E8018-B2	
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی		2 1/2 Cr	E9018-b3	
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی		5Cr	(502)	
لوله	فولادکم آلیاژ کرم مولی				
تسوب	فولاد کربنی	A161-70		E6010-E6011	E70S-1B E70S-6

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ	A167-70	302,304,305	E308-15 یا 16	ER-308Lsi
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		304L	E308L-15 یا 16	ER-308L
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		309S	E309-15 یا 16	ER-309
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		310S	E310-15 یا 16	ER-310
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		316	E316-15 یا 16	ER-316Lsi
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		316L	E316-15 یا 16	ER-316L
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		317	E317-15 یا 16	
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		321		
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		347-348	E347-15 یا 16	ER-347
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		405,410,410S	E410-15 یا 16	
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		430A	E430	
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ		XM8	E347	ER-347
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ	A176-71	403,405,404 410,410S,431 426,430 446	E410-15 یا 16 E410-15 یا 16 E430-15 یا 16 E309-15 یا 16	ER 309
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ	A177-69		E308-15 یا 16	ER308Lsi
تیوب	فولاد کربنی	A178-71	A	E1018	
تیوب	فولاد کربنی		C	E6010,E6011	
تیوب	فولاد کربنی	A179-66		E6010,E6011	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
- لوله Fitting	فولاد کربنی	A181-68	1 11	E6010,E6011 E7018,E70S1B	
- لوله Fitting	کربنی مولیبدن دار کرم مولی کرم مولی فولاد ضد زنگ کرم مولی فولاد ضد زنگ فولاد ضد زنگ	A182-71	F1 F2,F11,F12 F5a,F5,F21 F6 F22 F304,F304H F304L F310 F316H,F316 F316L F321,F321H,F3 47F347H,F348, F348H F10 F9	E7018A1 E8018B2 502 E410-15 یا 16 E9018B3 E308-15 یا 16 E308-15 یا 16 E310-15 یا 16 E310-15 یا 16 E316-15 یا 16 E316L-15 یا 16 E347-15 یا 16 E310-15 یا 16	ER308LSi ER308L ER310 ER316Lis ER316L ER347 ER310
Reinforcing	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ	A184-65	40 50,60 75	E1016,E7018 E9018-M E10018-M	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
Reinforcing	فولاد کم آلیاژ	A185-70		E7016,E7016	E70S-3,E70S-6
تیوب	فولاد کربنی	A192-71		E3018	E70S-1B,E70S-6
تیوب	کرم مولی	A199-71	T3B,T4,T22	E9018-B3	
تیوب	کرم مولی		T5,T21	502	
تیوب	کرم مولی		T11	E8018-B2	
تیوب	کرم مولی	A200-70		E8018-B2	
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ	A200-71	A,B	E9018-M	
مخزن تحت فشار	فولاد نیکلی	A200-71	(همه) ALL	LH-818-N2	
مخزن تحت فشار	کربنی مولیبدن دار	A204-71	A,B	E1018-A1	E70S-1B
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ		C	E10018-M	
تیوب	فولاد کربنی	A209-69		E7018	E70S-1B,E70S-6
تیوب	فولاد کربنی	A210-71	A-1	E6010-E6011	
تیوب	فولاد کربنی		C	E7018	E70S-1B,E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A211-68		E6010-E6011	E70S-1B,E70S-6

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استانداردفلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
تیوب	کرم مولی	A231-71	T2,T11,T12,T17	E8018-B2	
	کرم مولی		T3b,T22	E9018-B3	
	کرم مولی		T5,T5b,T5c,T21T	502	
	کرم مولی		9		
	فولاد ضد زنگ		TP304,TP304H	E308	ER308LSi
	فولاد ضد زنگ		TP304L	E308L	ER308L
	فولاد ضد زنگ		TP310	E310	ER310
	فولاد ضد زنگ		TP316,TP316H	E316	ER316Lis
	فولاد ضد زنگ		TP316	E316L	ER316L
	فولاد ضد زنگ		TP321,TP321HT P347,TP347HTP3 48,TP348H	E347	ER347
تیوب	فولاد کربنی	A241-71		E6010-E6011	E70S-1B,E70S-6
فولاد ریختگی	فولاد کربنی	A216-70a	WCA,WCB,WCC	E7016,E7018	
فولاد ریختگی	کربنی مولیبدن دار کرم مولی کرم مولی	A217-70a	WC1 WC4,WC5,WC6 WC9	E7018-A1 E8018-B2 E9018-B3	E70S-1B
مخزن تحت فشار	کم آلیاژ	A225-71	A,B	E9018-M	
تیوب	فولاد کربنی	A226-71		E6010-E6011	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

جواز محافظ	جوشکاری در پناه	جوشکاری الکترود دستی	گرید (گروه)	شماره استاندارد فلز ASTM	نوع فلز	نوع محصول
E70S-1B	E6010-E6011 E7018-A1 E8018-B2 E9018-B3 502	WPA,WPB,WPC WP1 WP11,WP12 WP22 WP5	A234-71	فولاد کربنی فولاد کربنی مولیبدن دار فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی		اتصالات
E70S-3,E70S-6	E7016,E7018E 9018-M	A,C,C1 E,F,F1,G	A235-67	فولاد کربنی فولاد کربنی		فولاد آهنگری شده فولاد آهنگری شده
	E9018-ME 12018-M	C,D,E,F,G H	A236-69a	فولاد کم آلیاژ		فولاد آهنگری شده
	E167-7		A240-71			
E70S-1B,E70S-6	E7016,E7018	TP1,2	A242-70a	فولاد کربنی		فولاد ساختمانی
E70S-3,E70S-6	E7016,E7018 E9018-M E10018-M E12018-M	A-C-C1 E-F-H-I F1-G K-L-M	A243-64 A243-64 A243-64 A243-64	فولاد ریختگی فولاد ریختگی فولاد ریختگی فولاد ریختگی	فولاد کربنی فولاد کربنی فولاد کربنی فولاد کربنی	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
تیوب	فولاد ضد زنگ	A249-71	304-304H-305 304L 309 310 316-316H 316L 317 321-321H-347- 347H-348-348H	E308-15 یا 16 E308L-15 یا 16 E309 E310 E316 E316L - E347	ER308Lsi ER308L ER309 ER310 ER316Lis ER316L - ER347
تیوب	کربنی مولیبدن دار	A250-71	-	E7018-A1	E70S-1B
لوله لوله	فولاد کربنی فولاد کربنی	A252-69	1,2 3	E6010-E6011 E7918	E70S-1B
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ	A263-71a	405-410-410S 430	E410 E430	- -
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی	A266-69	1-2-3	E7016,E7018	E70S-3,E70S-6
تیوب	فولاد ضد زنگ	A268-71	TYP405-TYP409 TYP410	E410-15 یا 16	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظه
تیوب	فولاد ضد زنگ	A269-71	TYP430 TYP329 TYP304 TYP304L TYP316 TYP316L TYP317 TYP321-TYP347 TYP348	E430 E309 E308 E308L E316 E316L E317 E347	ER309 ER308Lis ER308L ER316Lis ER316L ER347
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی	A273-64	C1010,C1020	E7016,E7018	E70S-3,E70S-6
فولاد آهنگری شده	فولاد آلیاژی	A274-64	4130	(LH4130)	
شمش-(میله توپر)	فولاد ضد زنگ	A274-71	302-304-305-302B 304L 309-309S 310-310S 316 316L 317 321-347-348	E308-15 یا 16 E308L-15 یا 16 E309 E310 E316 E316 E317 E347	ER308Lis ER308L ER309 ER310 ER316Lis ER316L - ER347

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A283-70a	-	E6012-E6013- E7014 E7024-E7018	
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A284-70A	-	E6012-E6013- E7014 E7024-E7018	
مخزن تحت فشار	فولاد کربنی	A285-70A	-	E7016,E7018	E70S-3
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ فولاد آلیاژی	A288-68	1 2 3 4-5-6-7-8	E7016,E7018 E9018-M E11018-M (LH4130)	E70S-3 - - -
فولاد آهنگری شده	فولاد ضد زنگ	A289-70a	A,B	E308	ER308Lis

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

جواز محافظه	جوشکاری در پناه	جوشکاری الکترود دستی	گرید (گروه)	شماره استاندارد فلز ASTM	نوع فلز	نوع محصول
ER308Lis ER309 ER316Lis ER310 - - - - - -	ER308L ER309 ER316Lis ER310 - - - - - -	E308	CF8-CF20 CF16F CG12-CH20 CF8M CK20 CA15-CA40 CB30 CF3 CF3M-CG8M CN7M	A296-71	فولاد ضد زنگ	فولاد ریختگی
ER308Lis ER309 ER310 - - -	ER308L ER309 ER310 - - -	E308 E309 E310 E312 E330,(330HC)	HF HH HI-HK HI-HE HI-HV	A297-67	فولاد ضد زنگ	فولاد ریختگی
-	-	E9010M	-	A299-71	فولاد کم آلیاژ	مخزن تحت فشار
-	-	E8018-C3 E8018-C2	1 2-3-5	A300-68	فولاد نیکلی	مخزن تحت فشار
-	-	E9018M	A-B-C-D	A302-70	فولاد کم آلیاژ	مخزن تحت فشار

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
شمش - (میله توپر)	فولاد کربنی فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	A306-64	45 الی 60 565,70 75,80	E6012-E6013 E7014-E7024 E7016-E7018 E9018M	- ER70S-3 ER70S-6
لوله	فولاد ضد زنگ	A312-71	TYP304-TYP304H TYP304L TYP309 TYP310 TYP316-TYP316H TYP316L TYP317 TYP321-TYP321H TYP347-TYP347H TYP348-TYP348H	E308 E308L E309 E310 E316 E316L E317 E347	ER308Lis ER308L ER309 ER310 ER316Lis ER316L - ER347
تیر، ستون (PILING)	فولاد کربنی	A328-70	-	E7016,E7018	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد کم آلیاژ	A333-71	1,6 3,4,7,9	E8018-C3 E8018-C2	- -
تیوب	فولاد کم آلیاژ	A334-70a	1,6 3,4,7,9	E8018-C3 E8018-C2	-

ASTM راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	کربنی مولیبدن دار فولاد کم آلیاژ کرم- مولی فولاد کم آلیاژ کرم- مولی فولاد کم آلیاژ کرم- مولی فولاد کم آلیاژ کرم- مولی	A335-71	P1,P15 P2,P11,P12 P5B,P5C,P5 P9 P22	E7018-A1 E8018-B2 502 E9018-B3	E70S-1B - - -
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ فولاد کرم مولی فولاد ضد زنگ فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد نیکلی فولاد کرم مولی فولاد ضد زنگ فولاد ضد زنگ فولاد ضد زنگ	A336-7a	F1 F5a F6 F22,F22a F30 F31 F32 F8,F82-F84 F8M F10,F25	E7018-A1 502 E410 E9018-B3 E8018-B2 E8018-C2 502 E308 E316 E310	- - - - - - - ER308Lis ER316Lis ER310
اتصالات	فولاد نیکلی فولاد نیکلی	A350-65	LF1,LF2 LF3,LF4	E8018-C3 E8018-C2	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشجکاری در پناه گاز محافظ
فولاد ریخته گری	فولاد ضد زنگ	A351-71	CA15,CF8,CF8A CF8C CF3,CF3A CF8M,CF10MC CF3M,CF3MA CH8,CH10,CH20 CK20,HK30,HK40 HT30 CN7M	E308 E308L E309M0 E309 E310 E330,(330HC) E320CB	ER308LSI ER308L - ER309 ER310 - -
فولاد ریختگی	فولاد نیکلی	A352-70	LBC-LC1 LC3	E8018-C3 E8018-C2	- -
فولاد ریختگی فولاد ریختگی فولاد ریختگی فولاد ریختگی فولاد ریختگی	فولاد کربنی فولاد کربنی مولیبدن دار فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی آلیاژ	A356-68	1 2 5,6,8 10 7	E6016-E7018 E7018-A1 E8018-B2 E9018-B3 E9018M	- E70S-1B - - -
مخزن تحت فشار	فولاد کرم مولی	A357-70a	502		

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	فولاد ضد زنگ	A358-70	304 309 310 316 321,347,348	E308 E309 E310 E316 E347	ER308Lis ER309 ER310 ER316Lis ER347
لوله	فولاد کم آلیاژ فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی	A372-71	FP1 FP2,FP11,FP12 FP5 FP22-FP36 FP21-FP22 FP9	E7018-A1 E8018-B2 502 E9018-B3	E70S-1B - - - -
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	A372-71	CL1 CL11,CL111 CL1V CLV,CLV1 CLV11	E7016-LH718 E9018M E10018D2 E12018M LH4130	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد ضد زنگ	A376-71	TP304,TP304HT P316,TP316H TP321,TP321H TP-347,TP-348 TP-347H	E308 E316 E347	ER308Lis ER316Lis ER347

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	فولاد کربنی فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	A381-71a	Y35 الی Y50 Y52 الی Y56 Y60 الی Y65	A53 شبیه LH718 E9018M	-
مخزن تحت فشار	فولاد کرم مولی	A387-70a	A,B,C D,E	E8018-B2 E8018-B3	-
فولاد ریختگی	فولاد کرم مولی	A389-68	-	E8018-B2	-
زنجیر	فولاد کرم مولی	A391-65	-	-	-
اتصالات	فولاد ضد زنگ	A403-71	WP-304, WP304 HWP-304L WP-309 WP-310 WP-316, WP-316H WP-317 WP-321, WP-321H WP-347H, WP-348	E308 E308L E309 E310 E316 E317 E347	ER308Lis ER308L ER309 ER310 ER316Lis ER347
اتصالات	فولاد کرم مولی	A404-68		E8018-B2	
لوله	فولاد کرم مولی	A405-70		E9018-B3	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استانداردفلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	فولاد ضد زنگ	A409-71	TP304 TP309 TP310 TP316 TP317 TP321,TP347 TP348	E308 E309 E310 E316 E317 E347	ER308Lis ER309 ER310 ER316Lis ER347
مخزن تحت فشار	فولاد نیکلی	A410-70		E8018-C2	
ورق، تسمه	فولاد ضد زنگ	A412-71a	201,202	E308	ER308Lsi
زنجیر	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	A413-65	PC,BBB HT	E6016-E7018	ER70S-3
ورق	فولاد کربنی	A414-71		شبیه A3	
تیوب	فولاد کرم مولی فولاد نیکلی	A423-71	1 2	E8018-B2 E8018-C3	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
لوله	کربنی مولیبدن دار فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد کرم مولی فولاد ضد زنگ فولاد کرم مولی	A426-71	CP1,CO15 CP2,CP11CP12 CP5,CP5b CP21,CP22 CPCA-15 CP9	E7018-A1 E8018-B2 502 E9018-B3 E410	ER70S-1B
میله توپر	فولاد ضد زنگ	A429-71	201,202	E308	ER308Lsi
لوله	فولاد ضد زنگ	A430-71	FP304,FP304H FP316,FP316H FP321,FP321H FP347,FP347H	E308 E316 E347	ER308Lsi ER316Lsi ER347
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A441-70a		شبیه A36	
مخزن تحت فشار	فولاد نیکلی	A442-71	55,60	E8018-C3	
فولاد ریختگی	فولاد ضد زنگ	A447-50		E309	ER309
فولاد ریختگی	فولاد ضد زنگ	A448-50		E330(330HC15)	
لوله	فولاد ضد زنگ	A451-66	CPF8,CPF8C CPF8M,CPF10MC CPH8,CPH20 CPK20	E308 E309M0 E309 E310	ER308Lsi ER309 ER310

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظه
لوله	فولاد ضد زنگ	A452-65	TP-304H TP-316H TP-347H	E308 E316 E347	ER308Lsi ER316Lsi ER347
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ	A455-70		E9018-M	
ورق، تسممه	فولاد ضد زنگ	A457-71	651	E349	
فولاد آهنگری شده	فولاد نیکلی	A469-71	1,2	E8018-C2 E8018-C2	
فولاد آهنگری شده	فولاد نیکلی	A470-65	1,2	E8018-C2 E8018-C2	
میله نوپر	فولاد ضد زنگ	A479-71	302,304,304H 304L 310,310S 316,316H 316L 321,321H,347 347H,348,348H	E308 E308L E310 E316 E316L E347	ER308Lsi ER308L ER310 ER316Lsi ER316L ER347
فولاد ریختگی	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ فولاد آلیاژی	A486-710	70 90 120	شبیه A27 E9018-M E12018-M	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استانداردفلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
فولاد ریختگی	کم آلیاژ فولاد آلیاژی	A487-71a	1N,2N,3N,4N,8N, 9N1q,2q 3q,4q,5q,6q,7q,8q 9q,10q,5M,6M 10M	E9018-M0 E12018-M	
تقویتی	فولاد کم آلیاژ	A496-70		E9018-M	
تقویتی	فولاد کم آلیاژ	A497-70		E9018-M	
تیوب	فولاد کربنی	A500-71		شبیه A161	
تیوب	فولاد کربنی	A501-71a		شبیه A161	
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	A508-69	1 2,3 4,5 5a	E7016-E7018 E9018-M E11018-M E12018-M	E70S-3,E70S-6

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
تیوب	فولاد ضد زنگ	A511-71	MT302, MT304 MT305 MT304L MT309, MT309S MT310-MT310 MT316 MT317 MT321-MT347 MT4139, MT410	E308 E308L E309 E310 E316L E347 E317 E410	ER308Lis ER308L ER309 ER310 ER316L ER347
تیوب	فولاد کربنی	A512-66	MT1010 تا MT1020	A161 شبیه	
تیوب	فولاد کربنی فولاد آلیاژی	A513-70	1008 تا 1022	LH-4130	
پلیت	فولاد کم آلیاژ	A514-70		E11018M , E12018M	
مخزن تحت فشار	فولاد کربنی	A515-71		E7016, E7018	E70S-3
مخزن تحت فشار	فولاد کربنی	A516-71		E7016, E7018	E70S-3
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ	A515-70a		E11018-M, E12018-M	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
تیوب	فولاد کربنی	A519-71	1021 تا 1010	شبیه A161	
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ فولاد آلیاژی	A521-70	CA,CC,CC1 AA,AB,CE,CF, AC,AD,CF1,CG AE AG,AH	E7016,E7018 E9018-M E11018-M LH4130	E70S-3,E70S-6
لوله	فولاد کربنی	A523-68		شبیه A53	
لوله	فولاد کربنی	A524-68		شبیه A53	
فولاد ساختمانی	فولاد کربنی	A529-70		شبیه A56	
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ	A533-70	A1,B1,C1,D1 A2,B2,C2,D2 A3,B3,C3,D3	E9018-M E10018-M	
مخزن تحت فشار	فولاد کربنی فولاد نیکلی	A537-70	AB	E7016-E7018 E8018-C3	ER70S-3
تیوب	فولاد کربنی	A539-69		شبیه A161	
فولاد آهنگری شده	فولاد کربنی فولا کرم مولی فولاد کم آلیاژ	A541-69	1 2,3,4,5,6 6A,7A,8A,8	E7016,E7018 E8018-B2 E12018-M	E70S-3,E70S-6

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

نوع محصول	نوع فلز	شماره استاندارد فلز ASTM	گرید (گروه)	جوشکاری الکترود دستی	جوشکاری در پناه گاز محافظ
مخزن تحت فشار	فولاد کرم مولی	A542-70a	1,2	E9018-B3	
مخزن تحت فشار	فولاد کم آلیاژ	A543-70	A,B	E12018-M	
تیوب	فولاد ضد زنگ	A544-70	MT301-MT302 MT304-MT305 MT304L MT309-MT309S MT309S-CB MT310-MT310S MT316 MT316L MT317 MT321-MT347 MT330 MT429-MT430	E308 E308L E309 E309cb E310 E316 E316L E317 E347 E330(330HC) E430	ER308Lsi ER308L ER309 ER310 ER316Lsi ER316L ER347
تیوب	فولاد کربنی	A556-65	A2,B2 C2	شبیه A161 E7018	E70S-1B,E70S-6
تیوب	فولاد کربنی	A557-69		شبیه A556	
مخزن تحت فشار	فولاد کربنی	A562-70		E7016-E7018	E70S-3
ورق، تسمه	فولاد کربنی	A570-70		شبیه A242	

راهنمای انتخاب الکترود برای فولادهای ASTM

جواز محافظ	جوشکاری در پناه	جواز دستی	جوشکاری الکترود	گروه (گرید)	شماره استاندارد فلز ASTM	نوع فلز	نوع محصول
			شبیه A36 E9018-M	42 تا 60 65	A572-70a	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	فولاد ساختمانی
			شبیه A36		A573-70a	فولاد کربنی	فولاد ساختمانی
			شبیه A36		A587-68	فولاد کربنی	لوله
			شبیه A36		A588-71	فولاد کربنی	فولاد ساختمانی
			شبیه A36		A581-71	فولاد کربنی	لوله
		E12018-M	A,E,F		A592-68	فولاد کم آلیاژ	مخزن تحت فشار
		شبیه A82 E9018-M E11018-M	40 60 75		A615-68	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ فولاد کم آلیاژ	تقویتی
		E9018-M	50,60		A616-68	فولاد کم آلیاژ	تقویتی
		شبیه A82 E9018-M	4060		A617-68	فولاد کربنی فولاد کم آلیاژ	تقویتی
E70S-1B	E7018	1,2,3			A618-68	فولاد کربنی	تیوب
		A.B.C.D			A611	فولاد کربنی	ورق

روش محاسبه مقدار الکترود مورد نیاز در عملیات جوشکاری

بخشی از هزینه در عملیات جوشکاری خطوط لوله، نصب و مونتاژ به موارد مصرفی اختصاص دارد.

در این جزو چگونگی روش محاسبه میزان الکترود مورد نیاز برای کارهای جوشکاری با در نظر گرفتن پارامترهای موجود در عمل بیان گردیده است.

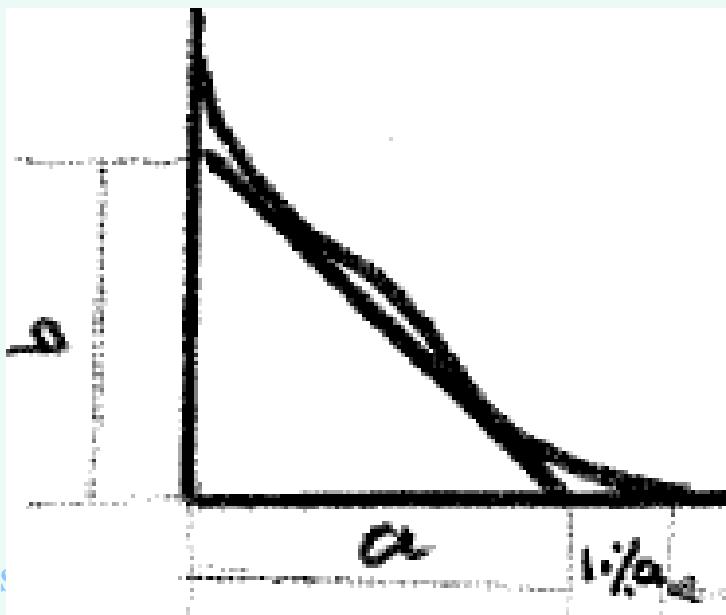
بطور کلی برای انجام چنین محاسباتی نمی‌توان صرفاً بر روابط ریاضی اتکا نمود بلکه بایستی عوامل ویژه کارگاهی را نیز در محاسبات دخالت داد.

روش محاسبه مقدار الکترود مورد نیاز در عملیات جوشکاری

اصولاً روش ریاضی محاسبه میزان الکترود باین صورت است که برای یک جوش ویژه با در نظر گرفتن شکل لبه کار و استفاده از روابط ابتدائی ریاضی سطح جوش را محاسبه و سپس با داشتن وزن مخصوص فلز، وزن جوش را برای طول مشخص کار محاسبه می‌کند البته ضرائبی در نظر گرفته می‌شود تا این وزن به وزن واقعی الکترودی که مصرف گردیده تبدیل شود.

محاسبه سطح مقطع

سطح مقطع اگر دارای شکل هندسی نباشد با تجزیه آن به سطح ساده هندسی و محاسبه این سطح، سطح کل را بدست می‌آورند. در مثال‌های صفحات بعد نمونه‌های جهت روشن محاسبه ارائه گردیده است. البته از آنجائیکه در زمان جوش مقداری از لبه کار هم ذوب می‌شود لذا سطح واقعی اندکی بیش از مقدار محاسبه شده است که معمولاً ۱۰٪ اضافه سطح هم ئر محاسبه منظور می‌گردد.

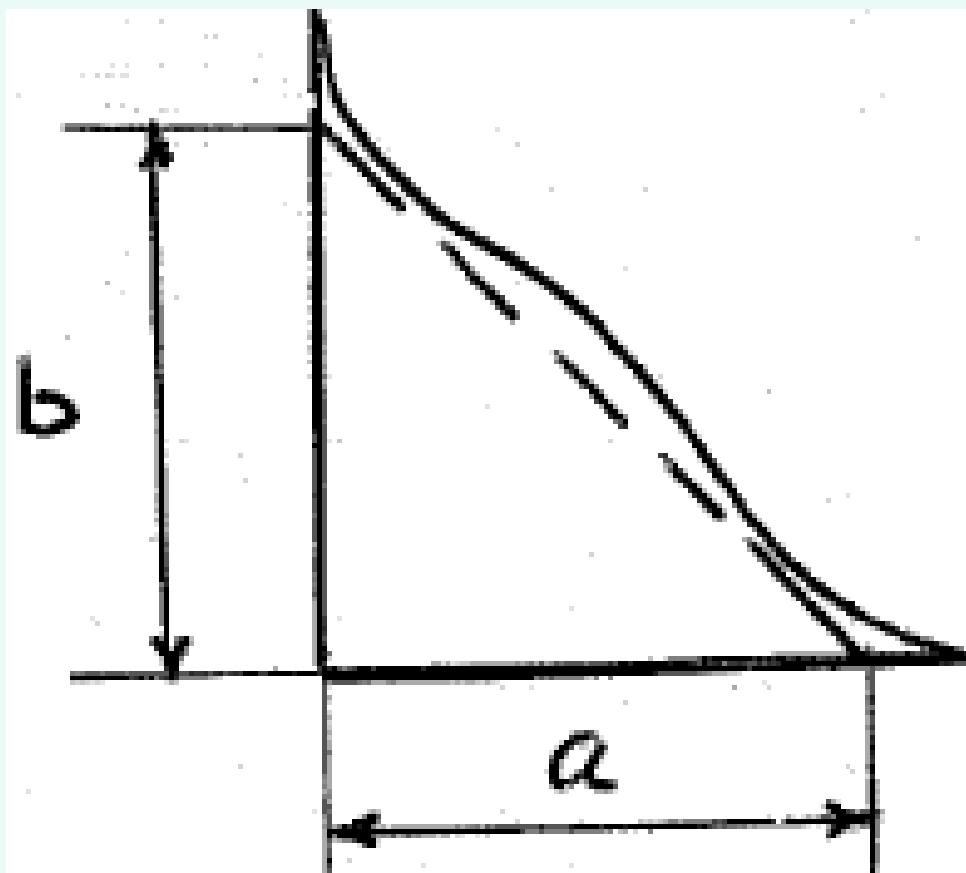

$$\Omega = \frac{a.b}{2}$$

$$S = \frac{(1.1a)(1.1b)}{2} = 1.21\Omega$$

محاسبه سطح مقطع

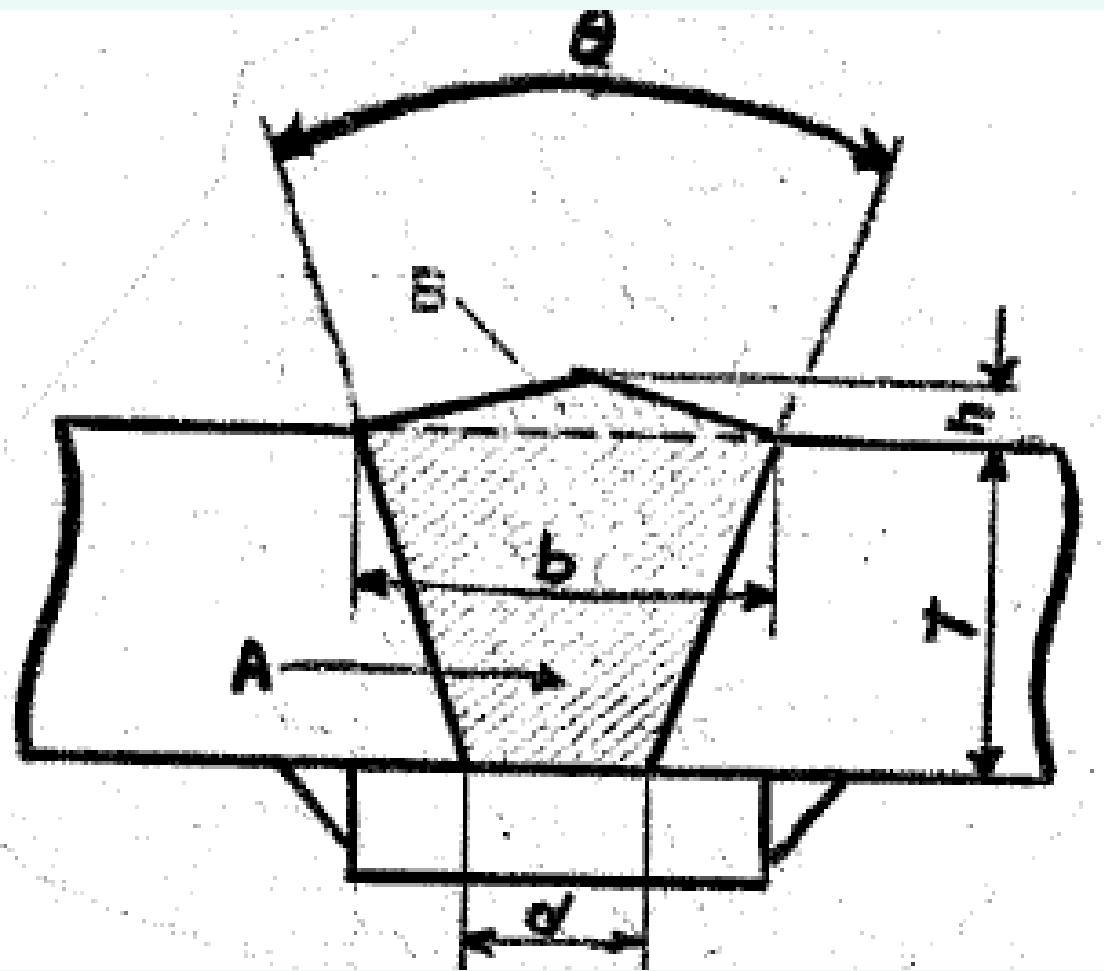
(□)

$$\Omega = \frac{1.21 a.b}{2}$$

محاسبه سطح مقطع

(□)

$$S = A + B$$

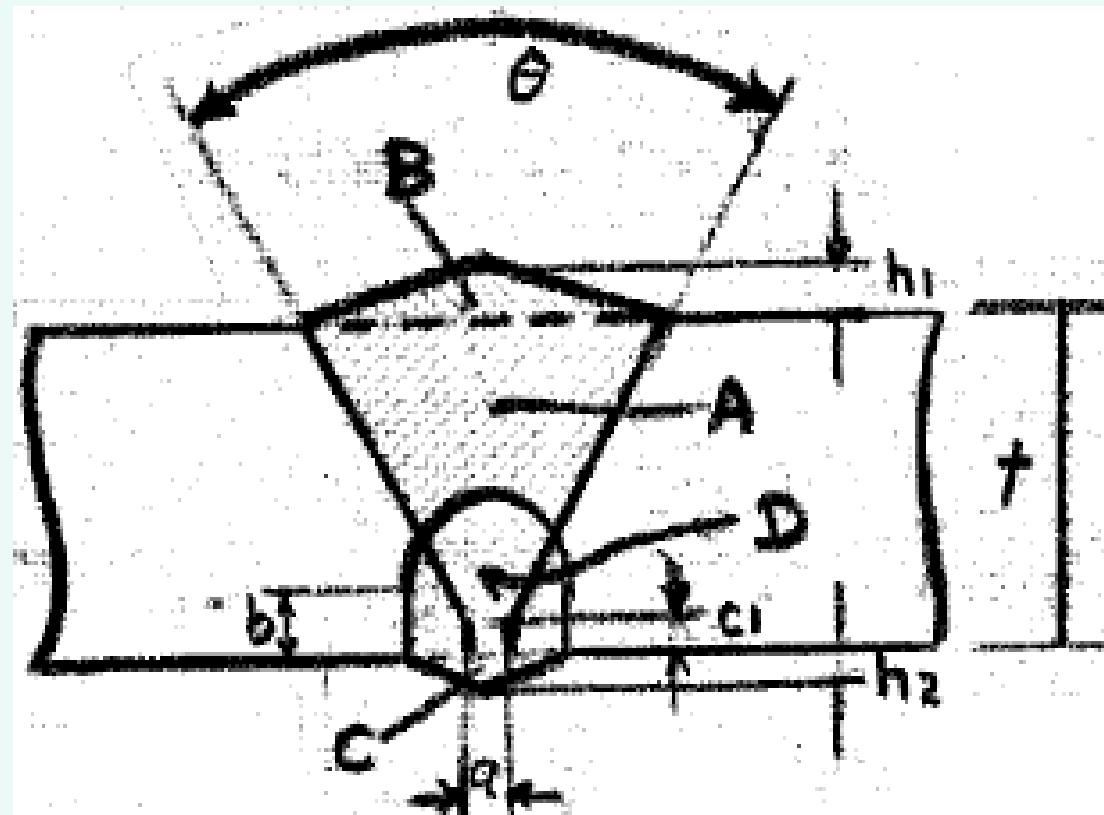
$$A = \frac{1}{2} t(b + d)$$

$$B = \frac{1}{2} b.h$$

$$b = 2t \tan \frac{\theta}{2} + d$$

محاسبه سطح مقطع

(□)

$$S = A + B + C + D$$

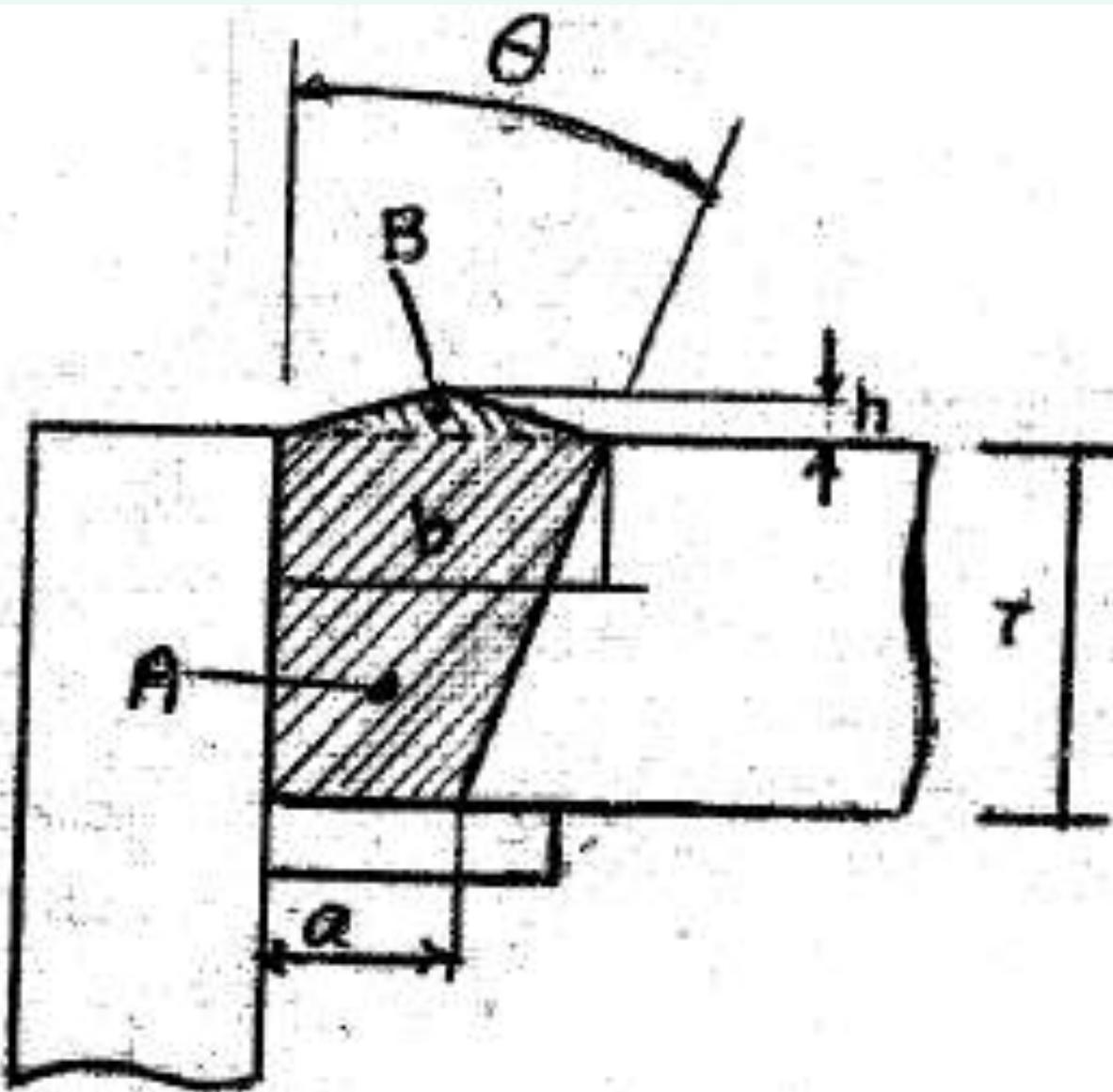
$$A = (t - e_1)^2 \tan \frac{\theta}{2} + ac1$$

$$B = \frac{1}{2} h_1 \left[2(t - e_1) \tan \frac{\theta}{2} + a \right]$$

$$C = R.h_2$$

$$D = \frac{\pi R^2}{2} + 2R.b$$

محاسبه سطح مقطع

(4)

$$S = A + B$$

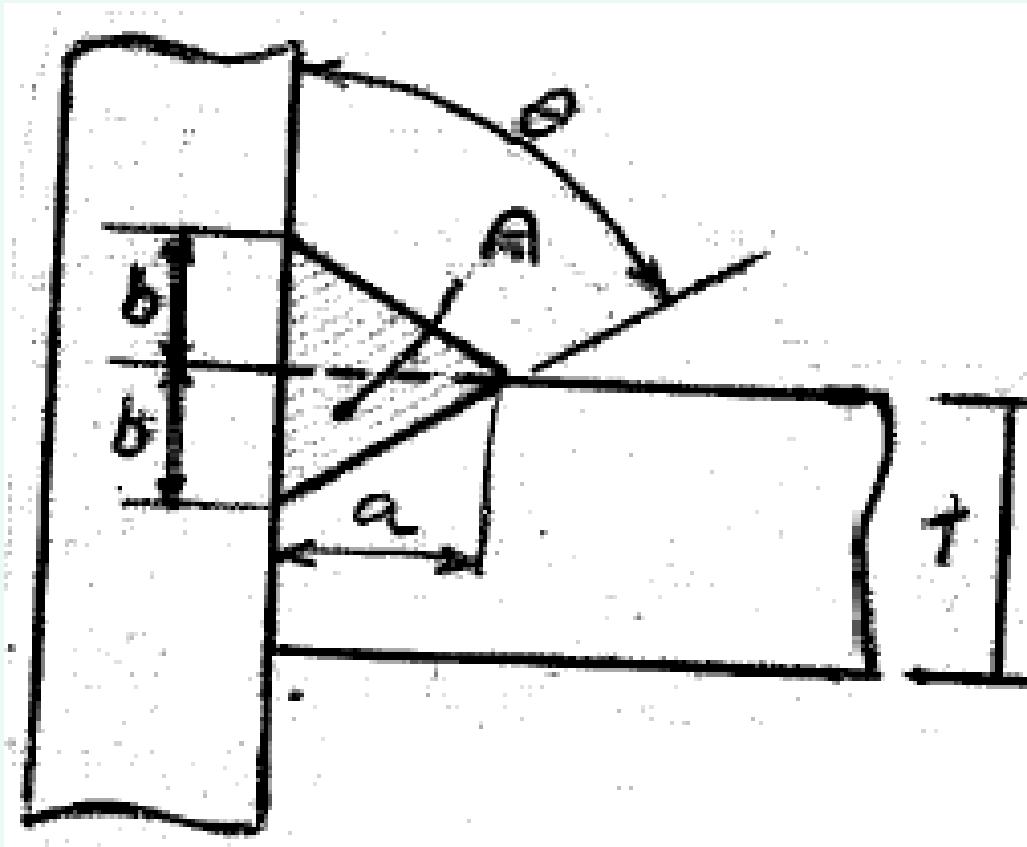
$$A = \frac{1}{2} (a + b)t$$

$$B = \frac{1}{2} b \cdot h$$

$$b = t \tan \theta + a$$

محاسبه سطح مقطع

(5)

$$S = a.b$$

$$a = b \cdot \tan \theta$$

محاسبه وزن الکترود

پس از محاسبه سطح مقطع (بر حسب mm^2) برای انواع فولادهادر ۷۱۸ و برای آلومینیوم در ۲۱۷ ضرب می‌نمائیم عدد حاصل وزن فلز نشسته در محل جوش بر حسب gr/m می‌باشد این مقدار را به M_W نشان می‌دهد و با وزن الکترود مصرف شده M_E رابطه ذیل دارد.

$$M_E = \frac{M_W}{C_D}$$

که C_D یا ضریب نشست محدودیست که با توجه به پروسس‌های مختلف تغییر می‌کند. این ضریب بیانگر بخش مفید الکترود است که بکار گرفته می‌شود و بخشی از الکترود عملاً بخاطر تغییر، پاشیدگی، اکسیداسیون تولید سرباره و ایجاد بخارات محافظت بکار گرفته نمی‌شود که بیانگر آن ضریب افت C_L است

محاسبه وزن الکترود

رابطه ضریب افت با ضریب نشست بصورت ذیل بیان می‌گردد

$$C_D = 1 - C_L$$

ذیلأً ضریب افت برخی روش‌ها بعنوان مثال ذکر می‌گردد

Stick are Welding	. 35
Self Shielded Flux Cored Welding	.18
GAS Metal Welding	. 08
Submerg are Welding	. 0

محاسبه وزن الکترود

نکته دیگری که در محاسبه از نظر نبایستی دور داشت که عملاً تمام طول الکترود صرف جوشکاری نمی‌شود بلکه قسمتی از آن بصورت ته الکترود دور ریخته می‌شود که طولی معادل ۸-۴ سانتیمتر برای آن در نظر گرفته می‌شود.